Liikenne- ja viestintävaliokunta
LiV@eduskunta.fi

KUUROJEN LIITON LAUSUNTO ESITYKSEEN TIETOYHTEISKUNTAKAAREN MUUTTAMISESTA

Kuurojen Liitto kiittää kutsusta liikenne- ja viestintävaliokunnan kuulemiseen, jossa käsitellään tietoyhteiskuntakaaren muuttamista. Kuurojen Liitto on viittomakielisten kuurojen edunvalvontajärjestö, viittomakielialan asiantuntija ja viittomakielisten palvelujen tuottaja. Suomessa käytetään kahta kansallista viittomakieltä: suomalaista viittomakieltä ja suomenruotsalaista viittomakieltä. Viittomakieltä käyttävien oikeuksia turvaavat mm. perustuslaki, viittomakielilaki sekä YK:n vammaisia henkilöitä koskeva yleissopimus ja yksityiskohtaisempi lainsäädäntö, sisältäen mm. lain Yleisradio Oy:stä. Tietoyhteiskuntakaari on viittomakielisten näkökulmasta tärkeä osa lainsäädäntöä.

Kuurojen Liiton lausunnon kommentit kohdentuvat pykälään 211, jossa säädetään ohjelmistojen saattamisesta näkö- ja kuulorajoitteisten saataville. Kuurojen Liitto yhtyy tämän oman erillisen lausuntonsa lisäksi Kuuloliiton antamaan lausuntoon, jossa otetaan kantaa mm. tekstitysvelvoitteen määrittelyyn.

Lakimuutoksen perusteluosassa viitataan myös perustuslain 17 pykälässä mainittuun oman kielen oikeuksien turvaamiseen. Kuurojen Liitto katsoo, että sen edustaman yhteisön näkökulmasta viittomakieliset ohjelmat, viittomakielten tulkkaus tai viittomakieliset sisältöjen käännökset ohjelmistoissa ovat keskeinen kielellinen saavutettavuustekijä. Tämä tulisi huomioida tietoyhteiskuntakaaressa mainintana, että ohjelmistojen tuottamisessa tulee edistää ohjelmistojen toteuttamista myös viittomakielillä ja viittomakielille tulkattuina. Tämä osaltaan toteuttaisi viittomakielilain (359/2015) 3 §:ssä viranomaisille annettua edistämisvelvoitetta.

Kuuloliiton tavoin Kuurojen Liitto esittää myös, että tietoyhteiskuntakaari ei enää sulje pois ääni- ja tekstityspalveluvelvoitetta urheiluohjelmissa ja musiikkiesityksissä vaan mainitsee, että ääni- ja tekstityspalvelut tulee liittää soveltuvin osin niihin. Erityisesti urheiluohjelmat ovat liiton edustaman väestöryhmän ja yhteisen kansallisen identiteetin näkökulmasta suosittuja ohjelmia. Kehittyvä puheentunnistus ja simultaanitekstitystekniikat ovat luomassa mahdollisuuksia edellä mainittujen ohjelmistojen toteuttamiseen kaikille saavutettavasti.

Kuuloliiton tavoin Kuurojen Liitto pitää tärkeänä, että tietoyhteiskuntakaari edellyttää, että tekstitetyt tv-ohjelmat ovat ongelmitta nähtävissä sekä antenni- että kaapelijakelussa ja verkkopalveluissa eri päätelaitteilla.

Helsinki 6.11.2017

Markku Jokinen
toiminnanjohtaja, Kuurojen Liitto ry

Kuurojen
Liitto ry

PL 57
(Ilkantie 4)
00401 Helsinki

P. 09 58031
www.kuurojenliitto.fi
Y-TUNNUS 0213564-6